

φημίας. Τῷ 1859 ἀφιέρωθη εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, διορισθεὶς δὲ πρεσβευτὴς ἐν Πεκίνῳ κατ' ὄρωσιν νὰ διωμολογήσῃ μετὰ τῆς Σινικῆς λίαν εὐνοϊκὴν διὰ τὴν Ῥωσσίαν συνθήκην. Ἀνακληθεὶς ἐκ τῆς πρεσβευτικῆς αὐτοῦ ἀποστολῆς διορίσθη τῷ 1863 διευθυντὴς τοῦ ἀσιατικοῦ τμήματος ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν, ἐν τῇ θέσει δὲ ταύτῃ ὁ στρατηγὸς Ἰγνατιεφ ἐξεδήλωσεν ἀκάματον ἐνέργειαν καὶ καταπληκτικὴν δραστηριότητα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ πανσλαβισμού, οὕτως τὰ δόγματα καὶ τὰς βλέψεις μυηθεὶς παρὰ τοῦ Κατάρ, ἐγένετο εἰς τῶν δραστηριωτέρων πρωτοστατῶν. Χηρεύσας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτικῆς θέσεως πάντων καταλληλότητας πρὸς πλήρωσιν αὐτῆς ἐκρίθη ὁ στρατηγὸς Ἰγνατιεφ, ἐφ' ᾧ καὶ τῷ 1864 ἀπεστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ βαθμὸν ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου καὶ πληρεξουσίου ὑπουργοῦ. Τὸ στάδιον ἦν εὐρὺ, ἀναντιρρήτως δὲ ὁ πολύτροπος στρατηγὸς εὐδοκίμως διήνυσεν τὴν σταδιοδρομίαν. Τὰ πάντα τοῖς πᾶσι γινόμενος, ἓνα μόνον ἐπέδωκε σκοπὸν, ἐκποδῶν ποιῶν πᾶν παρεμβαλλόμενον πρόσκομμα, τὴν κραταίωσιν τοῦ πανσλαβισμού. Πρὸς εὐδόωσιν τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως ἐκθύμως τὸ κατ' ἀρχὰς εἰργάσθη, ἀλλ' ἀκολούθως ἀσύμφορον πρὸς τὰ σχέδια αὐτοῦ κρίνας τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἡρωικῆς νήσου καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ γοήτρου κατὰ τὴν Ἀνατολήν, ἀνεκρούσατο πρῶμην. Τῷ 1867 προήχθη εἰς πρεσβευτὴν, ἔκτοτε δὲ χρονολογεῖται ἡ μεγάλη ἐπίδρασις ἣν ἐπὶ τὰ πνεύματα τῶν Τούρκων μεγιστάνων ἤσκησεν ὁ πανούργος διπλωμάτης. Δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι παρ' αὐτοῦ ἐκάνοιζετο ἡ τουρκικὴ πολιτικὴ. Τὸ φερμάνιον πρὸς σύστασιν Βουλγαρικῆς ἐξαρχίας, ὑπερἀκούσθως ἀπέληξεν εἰς τὸ σχίσμα καὶ βραδύτερον εἰς τὴν ἰδρύσιν βουλγαρικῆς ἡγεμονίας, πρωτίστως ὀφείλεται εἰς τὰ τεχνάσματα τοῦ Ἰγνατιεφ. Μάτην ἄλλοι, προβλέποντες τὸ βάραθρον εἰς ὃ ἐξωθεῖτο τὸ τουρκικὸν σκάφος, συνεβούλευον τὰ δέοντα πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου. Ὁ Σουλτάνος Ἀῒζ καὶ ὁ τούτου πρωθυπουργὸς Μαχμούδ Μεδῆμ Πασᾶς δελεαζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ῥώσου πρεσβευτοῦ ἔβουον τὰ ὅσα καὶ ἐκάμουν τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ ἐν Ἐρζεγοβίῃ ἐπανάστασις, ἥτις ἀπέληξεν εἰς τὸν Ῥωσο τουρκικὸν πόλεμον καὶ εἰς τὸν φοβερὸν ἀμρωτηριασμὸν τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἔστιν ἡ ἀναμφίλεκτος τῆς παρρηγήσεως ταύτης ἀπόδειξις. Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις διὰ δραστήριου ἐνεργείας ἠδύνατο νὰ καταπνίξῃ ἐν σπαργάνοις τὰ πρῶτα στασιαστικὰ κινήματα τῶν Ἐρζεγοβινίων χωρικῶν, ἀλλ' ὑπῆκουσεν ταῖς συμβουλαῖς τοῦ στρατηγοῦ Ἰγνατιεφ, συμβουλευόντος δῆθεν καὶ παρορμώοντος εἰς ἐπείκειαν καὶ μετριοπάθειαν ἀφῆκε νὰ ἐπικρατῇ καὶ ὀργανωθῇ ἡ ἐπανάστασις καὶ μετὰ τινα χρόνον νὰ διακλαδωθῇ εἰς ἄλλας χώρας, εἰς τὴν Βοσνίαν δηλονότι, Βουλγαρίαν, Σερβίαν καὶ Μαυροβούνιον. Τὰ σχέδια τοῦ Ῥώσου πρεσβευτοῦ καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ εκπροσωπούμενης πο-

λιτικῆς θαυμασίως ὑπηρετεῖ ἡ τύφλωσις τῶν Τούρκων ὑπουργῶν.

Καταπαύσαντος τοῦ Ῥωσοτουρκικοῦ πολέμου, ὁ Ἰγνατιεφ προήχθη εἰς ἀμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ εἰς βαθμὸν κόμητος καὶ συνάμα διωρίσθη πρῶτος πληρεξούσιος τῆς Ῥωσσίας πρὸς διωμολόγησιν τῆς εἰρήνης. Ἡ Τουρκία ἐκεῖτο ἐξηντηλημένη καὶ ἀγωνιώσα πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ νικητοῦ ὁ ἐχθρὸς ὠριαίας σχεδὸν ἀποστάσεως ἀπεῖχεν ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς καθέδρας τοῦ Σουλτάνου. Οὕτω οἱ Τούρκοι πληρεξούσιοι ἐξηναγκάσθησαν νὰ παραδεχθῶσι καὶ ὑπογράψωσι πάντας τοὺς ὅρους οὓς διετύπωσεν ὁ κόμης Ἰγνατιεφ καὶ δι' ὧν συνιστάτο Βουλγαρία διήκουσα μέχρι τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀλλὰ τὰ φιλόδοξα ταῦτα σχέδια ἐματαιώσεν ἡ εὐστάθεια τοῦ λόρδου Βήκονσφιλδ, ἣν δὲν ἴσχυσε νὰ καταπολεμήσῃ ἡ διπλωματικὴ περιουσία εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης τοῦ πατρὸς τῆς συνθήκης τοῦ Ἁγίου Στεφάνου Μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς Βερολινείου συνθήκης ὁ Ἰγνατιεφ ὑποπεσὼν εἰς δυσμένειαν διετέλει ἀργῶν καὶ μόνον κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Β', διωρίσθη εἰς δευτερεύουσαν διοικητικὴν θέσιν. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐνθρόνισιν Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ', οὕτως τὰ φρονήματα καὶ αἱ πολιτικαὶ ἰδέαι λέγονται ἀποκλίνουσαι εἰς τὰς πανσλαβιστικὰς θεωρίας, ὁ Ἰγνατιεφ ἀνέκτησε τὴν προτέραν ἰσχὺν καὶ σήμερον κατέχει τὴν ὑψίστην θέσιν, διορισθεὶς πρὸ μικροῦ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν.

Ὁ κόμης Ἰγνατιεφ, ὡς πάντες οἱ πρωτοστάται τοῦ πανσλαβισμού, εἶναι ὁπαδὸς τοῦ θεοῦ δικαίου, ἐξαρτωμένην φρονῶν τὴν εὐμερίαν τῆς Ῥωσσίας ἐκ τοῦ ἀπολυταρχικοῦ κυβερνητικοῦ συστήματος, διὰ τούτου δὲ ἀνέλαβε, καθάπερ διεκήρυξεν ἐν τῇ πρὸς τοὺς Νομάρχας ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ, νὰ καταστῇ τὴν λυμαινομένην τὸ μέγα ἀλλ' ἀτυχὲς Κράτος Ἀερναίαν Ὑδρην τοῦ Μπεντισμοῦ. Ἰδωμεν ὅμως κατὰ πόσον θέλει κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν τούτον, καίπερ ἐκ πολλῶν προηγουμένων, κρίνοντας, δὲν θὰ ἦτο τολμηρὸν νὰ ἐκφράσωμεν ἀμφιβολίας.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ Ο ΧΑΙΡΩΝΕΥΣ

Ὁ περιφανὴς οὗτος τῆς ἀρχαιότητος φιλόσοφος ἐγεννήθη μὲν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν πλείονων κριτικῶν τῷ 50 ἐβίωσε δὲ μέχρι τοῦ 120 Μ. Χ. Πῶς ἐκαλεῖτο ὁ πατὴρ αὐτοῦ διατελεῖ ἀγνωστον, παρέστησεν ὅμως αὐτὸν ὁ υἱὸς ἄνδρα σοφὸν καὶ ἐνάρετον. Διδάσκαλος τοῦ Πλούταρχου ἐγένετο ὁ τότε διάσημος Ἀμμώνιος, φαίνεται δὲ ἐνωρὶς ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἐπεδείξατο ἀγχίνουαν καὶ σύνεσιν. Νέος ἔτι ὢν ἀπεστάλη, καθάπερ αὐτὸς ὁ Πλούταρχος διηγείται πρεσβευτὴς μετὰ τίνος συμπολίτου αὐτοῦ πρὸς τὸν Ῥωμαίων Ἀνθύπατον, ἀλλὰ τοῦ συμπρεσβευτοῦ παρεμποδισθέντος καθ' ὁδὸν, ὁ Πλούταρχος μόνος ἐξετέλεσε τὴν

τῆς πατρίδος ἐντολήν. Ὅτε ὑπέστρεψε καὶ ἡτοιμάζετο ἵνα δῶ λόγον τῆς πρεσβεύσεως ὁ συνέτος πατήρ κατ' ἰδίαν αὐτὸν προσκαλεσάμενος τῷ ἔειπε· «Πρόσχες μὴ εἶπες ἐπορεύθην, ὠμίλησα, ἀλλ' ἐπορεύθην, ὠμίλησαμεν ἀποδιδούς τὸ ἥμισυ τοῦ κατωρθώματος εἰς τὸν σὸν ἑταῖρον. Τοιοῦτω τῷ τρόπῳ ἀποδίδωκες τὴν ζηλοτυπίαν καὶ τὸν φθόνον τῆς δόξης, συγχρόνως δὲ δεικνύεις ἔργον ἐπεικεῖς καὶ φιλάνθρωπον». Γνώμη ἀξιόλογος, ἣν ὀλίγοις τοῖς γινώσκουσιν τῶν κυβερνούντων κοινὰ πράγματα, μεγάλα ἢ μικρά, μετὰ συναρχόντων. Μικροψυχοῦντες οἱ πλείστοι δεικνύσιν αὐθάδη ἐγωϊσμόν, οὕτω δὲ φθονοῦνται καὶ μισοῦνται. Δὲν ἐννοοῦσιν οἱ τοιοῦτοι ὅτι ἡ δόξα ἀκολουθεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τοὺς φεύγοντας καὶ φεύγει τοὺς διώκοντας αὐτήν.

Ὁ Πλούταρχος μετέβη πολλάκις εἰς τὴν Ῥώμην· τὸ πρῶτον περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ Οὐσεπσιανοῦ καὶ διέτριψε μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ Δομιτιανοῦ. Πολλοὶ ἔνδοξοι ἄνδρες ἐτίμησαν τὴν σοφίαν τοῦ Πλουτάρχου καὶ συνέρρεον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἵνα ἀκοῶνται τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ καὶ ἠθικῶν παραγγελμάτων. Αὐτὸς οὗτος διηγείται ὅτι, ὅτε ποτὲ διελέγετο ἐν Ῥώμῃ, Ῥούστικος, ἀνὴρ ἔνδοξος εὐρισκόμενος μετὰ πολλῶν ἄλλων εἰς ἀκρόασιν τοῦ Πλουτάρχου, ἀνέμεινε τὸ τέλος τῆς διαλέξεως καὶ εἰτα ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν τοῦ Αὐτοκράτορος, ἣν ἔλαβε διὰ στρατιώτου κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον τῆς ἀκρόασεως. Αὐτὸς δ' Αὐτοκράτωρ Τραϊανὸς ἐσεβάσθη τὴν ἀρετὴν τοῦ Πλουτάρχου καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Σουῖδα ἐτίμησεν αὐτὸν ὑπαικῶς ἀξιώματι ἐπιτάξας τοῖς ἄρχουσιν τῆς Ἰλλυρίας ἵνα μὴ δὲν πράττωσιν ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ Πλουτάρχου. Αναφέρεται δὲ παρὰ πολλοῖς ὅτι ὁ Πλούταρχος ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ μετὰ τὸν Τραϊανὸν διαδεξαμένου τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον Ἀδριανοῦ.

Ἐν Ῥώμῃ ὠμίλει ὁ Πλούταρχος ἑλλημιστὶ, καθότι τὴν Ῥωμαϊκὴν γλῶσσαν δὲν ἠγάπησεν νὰ μάθῃ ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν φοιτῶντων εἰς τὸν ἐαυτοῦ οἶκον· δημολογεῖ αὐτὸς ἐν τῷ βίῳ τοῦ Δημοσθένους ὅτι λίαν ἀργὰ ἤρξατο νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ συγγράμματα τῶν Ῥωμαίων καὶ ὅτι δὲν ἐνόει τῷ τῶν πράγματα ἐκ τῶν λέξεων, ὅσῳ ἐκ τῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων ἐβοηθεῖτο εἰς τὴν κατανόησιν τῆς σημασίας τῶν λέξεων. Ἡ ἑλληνικὴ ὁμῶς γλῶσσα ἦτο τότε κοινὴ μεταξὺ τῶν ἐπιφανῶν Ῥωμαίων καὶ πολλοὶ ἐν αὐτῇ ἔγραφον, καθάπερ δεικνύσι τοῦ Αὐτοκράτορος Μάρκου Αὐρηλίου καὶ ἄλλων Ῥωμαίων τὰ ἑλληνικὰ συγγράμματα.

Τοῦ πολυμαθοῦς τούτου ἀνδρὸς τὰ συγγράμματα διαιροῦνται εἰς ἠθικά καὶ ἱστορικά. Ἱστορικά αὐτοῦ εἰναι οἱ βίοι τῶν ἐνδόξων Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἱστοροῦντες ἓνα Ἑλληνα παραλλήλως πρὸς ἓνα Ῥωμαῖον. Ἐκ τῶν βίων τούτων ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν γνώμην τῶν κριτικῶν ἐκκαίδεκα, λυπεῖ δὲ ἰδίᾳ τοὺς φιλομαθεῖς ἡ ἀπώλεια τῶν βίων τοῦ Ἑπαμεινώνου καὶ τῶν δύο Σκηπτιώνων τῶν Ἀφρικανῶν. Οἱ

νῦν σωζόμενοι παράλληλοι βίοι εἰναι τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ τὸν ἀριθμόν.

Οὐδαμῶς εἰναι παράδοξον ὅτι, σοφὸς τις ἐρωτηθεὶς ποῖον τῶν ἑλληνικῶν συγγραμμάτων ἤθελε προσπαθῆσαι νὰ διασώσῃ ἐάν ἡπειλεῖτο κοινὸς ἀπάντων ὀλεσθῆς ἀπῆντησεν τοῦ βίου τοῦ Πλουτάρχου. Διότι τὸ σύγγραμμα τούτου εἶναι πάντος ἐτέρου ἀρμοδιότητα νὰ διδάξῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν τε δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν βίον. Ὁ ἀληθὺς φιλόσοφος Πλούταρχος δὲν ἐξεθαμβώθη, ὡς πολλοὶ ἱστορικοὶ ἐκ τῆς λαμπρότητος τῶν πράξεων κρίνει τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἀληθινὴν αὐτῶν ἀξίαν. Ὁξύνει τὴν κρίσιν τοῦ ἀναγνώστου δεικνύς αὐτῷ ποῦ ἀναντιρρήτως εὐσχητὴ ἡ ἀληθινὴ δόξα. Δὲν ἐπαινεῖ μάχας μυριονέκρους, ἀλλ' ἐκθειάζει θαυμασίως τὰ συνάδοντα πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἀληθείας, τῆς χρηστότητος καὶ τῆς φιλάνθρωπίας. Δὲν βλέπει μόνον τὴν ἐξωτερικὴν λαμπρότητα, ἣν περιεβάλλοντο πολλοὶ βασιλεῖς καὶ στρατηγοὶ καὶ προσπαθοῦντες νὰ λαμπρυνθῶσιν ἐπὶ μᾶλλον ἐπλήρως τὸ πρόσωπον τῆς γῆς δυστυχίας καὶ ἀθλιότητος, τοὺς ἀπογεμνοὺς τοῦ μορμολυκείου τούτου καὶ πικρυσιάζει αὐτοὺς οἷοι ἀληθῶς ἦσαν· ἐξ ὧν δὲ τῶν περιστάσεων τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ἱστορουμένων πορίζεται ὁ Πλούταρχος ἠθικώτατα γνωματεύματα, ἅτινα ἀκτινοβολοῦσιν εἰς πᾶσαν σχεδὸν παράγραφον τῶν παραλλήλων βίων.

Ὁ χαρακτήρ τοῦ λόγου τοῦ Πλουτάρχου εἶναι ἀνώμαλος καὶ πολλαχοῦ ἀσυνάρτητος ἕνεκα τῶν μακρῶν αὐτοῦ περιόδων· οὐχ' ἦτον εἶναι τερπνὸς καὶ ὠραῖος καὶ πλήρης θαυμασίων παραβολῶν, ὅσας μάλιστα θέλει νὰ εἰκονίσῃ τὸ κάλλος τῆς ἀρετῆς ἢ τὸ αἶσχος τῆς κακίας.

ΠΩΣ Ο ΠΑΙΣ ΤΟΥ ΜΑΓΕΙΡΕΙΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Πρὸ διακοσίων ὀγδοήκοντα περίπου ἐτῶν βοηθός τις ἐχρειάζετο ἐν τῇ ἐνοριακῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Οὐγβορο, μικρᾶς κώμης τοῦ Δεβονσῆρ, ἐν Ἀγγλίᾳ, εἰς δὲ τῶν ὑποψηφίων ἦτο νέος τις περὶ τὰ δεκαεῖς ἔτη γεγονώς, ἐκ τῆς πλησίον κώμης προσελθών. Ἀλλὰ δὲν ἔλαβε τὴν θέσιν ἕνεκα τῆς ἄγαν νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας. Ἦτο υἱὸς πτωχῶν ἀλλὰ τιμίων γονέων εἶχε δὲ πολλοὺς ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς. Εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του μετὰ βαρυθυμότητος καρδίας· Δὲν πρέπει νὰ ἦμαι βάρος πλέον εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς σὲ πρέπει νὰ ἀναχωρήσω νὰ εὕρω ἔργον οἷονδήποτε πρὸς συντήρησίν μου.

Οὕτω δὲ ἀπεχαιρέτισε τὸν πατέρα του, τοὺς ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς του καὶ μετὰ μικρόν τι δέμα ἐν χερσὶ ἀνεχώρησε τῆς οἰκίας του. Ἡ μήτηρ του ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ δύο ἢ τρία μίλια ὅπως συνοδεύσῃ αὐτὸν ὅτε δὲ ἐπὶ τέλους ὑπεχρέωθη νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐγονάτισε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν εὐλογήσῃ καὶ νὰ προστατεύσῃ ἀπὸ